

।श्रीगुरुभ्यो नमः ॥

लघुपरिभाषाकोषः

(अस्मिन् जालस्थाने विद्यमानाः शब्दाः ।)

अक्षं axis

अक्षरप्रमाणम् font size

अक्षरफलकं keyboard

अक्षरशः रचनं sorting

अक्षरावली string (of letters/characters)

अचरः constant

अतिघनैकीकृतपरिपथं VLSI very large scale integrated circuit

अतिशयसङ्गणकं supercomputer

अत्यूर्जाकणत्वरकं high energy particle accelerator

अधोबाणं Down Arrow

अधोरेखाकुङ्कुलं Underline button

अध्यारोपः superposition

अनिश्चितता uncertainty

अनुक्रमः sequence

अनुक्रमणिका table of contents

अनुनेय flexible

अनुभाषकः compiler

अनुसन्धानशाला research institute

अन्तरसमीकरणं difference equation

अन्तर्गतः included, nested

अन्तर्गतसङ्गणकं embedded computer

अन्तर्ज्ञानं intuition

अन्तर्बहिर्गमकं Input/Output operation, I/O

अन्वेष्टा Explorer

अपकर्षसम a sophism in the Nya1ya (e.g. " sound has not the quality of shape as a jar has , therefore sound and a jar have no qualities in common ").

अपवर्जनतत्त्वं exclusion principle

अपेक्षाबुद्धिः a mental process, the faculty of arranging and methodizing, clearness of understanding

अभिकलित्रं computer

अभिधानं predication, assertion, logical proposition

अमूर्त abstract

अलोपवाचनं non-destructive read

अल्पान्तरी geodesic
अवकर्षणक्रियावली pull-down menu
अवकलज्यामिति: differential geometry
अवरोहणक्रम: descending order
अवलगतु log off
अवसादनं (stellar) collape
अविद्यमानान्वय: missing link
अव्यवहितप्रतीति: intuition
अष्टापदं chess-board, grid
असन्धेय irreconcilable
आंशिकावकलसमीकरणं partial differential equation
आकस्मिकगतिस्मृति: Random Access Memory, RAM
आकस्मिकानुवंशिकविकार: random genetic mutation
आणवगुच्छ: molecule
आदियूषं primordial soup
आधानकुड्डलं Paste button
आनुद: keyboard key
आनुवंशिक genetic, hereditary
आपेक्षिकता reativity
आयतं rectangle
आरंभराशि: starting value
आरोहण: ascending
आवृत्ति: frequency of sound/iteration/looping/repetition
आवेदनपत्रं (student's) report card
आवेश: (electric) charge
इन्द्रियबोधिनि stimulus
उत्तोलकं lever
उद्घाटनं Open
उद्देशोपकरणं pointing device
उद्वर्तकं shift key
उद्वर्तस्थानं buffer (area, storage)
उपनाम file name extension
उपयोगिन् utility program
उपसंहारकरणं summarizing
ऊर्ध्वाधर: vertical
एकसमानत: uniformly

एकीकृतपरिपथं integrated circuit, transistor
औद्योगिककलाशस्त्रं technology
कपाटं panel
कर्म function
कलनं कलनगणितं calculus
कलनविधिः algorithm
काचः lens
कारकप्रक्रिया syntax
कार्यकुञ्चिका function key
कार्यदण्डः Task Bar
कार्यप्रवर्तकः Task Manager
कार्यस्थानं workstation
कालभागः time zone
केन्द्रं center
कुञ्चच्चक्रं spiral
कुञ्चिका key on the keyboard
कूटवाचकं decoding
कूटवाचनं deciphering
केन्द्रीयनियन्त्रकं central control
केन्द्रीयविधायकाङ्गम CPU, Central Processing Unit
केन्द्रीयसंसाधित्रं CPU, central processor
केवलं absolute
कोशिका cell
कोष्ठः (MS Excel) cell
कोष्ठसङ्केतं cell address
क्रमादेशकः programmer
क्रियातन्त्रं, क्रियावलीतन्त्रं menu system
क्रियाविधिः (mathematical) operational procedure
क्रियासूचिः, क्रियावली menu
कूपः cross
क्षणः second (actually 4/5 second)
क्षैतिजः horizontal
गतिप्रतिरूपं access type
गणनं calculation
गणिततर्काङ्गं arithmetic logic unit
गणितीयफलनं mathematical function

गणितीयवचनं mathematical expression
गणितीयसंबन्धः arithmetical/mathematical relationship
गतिः motion
गुणनं multiplication
गुणसूत्रं chromosome
गुरुत्वं gravity
गोर्दं brain
ग्रहणशक्तिः understanding
घटकः component
घटनं configuration
घटयति configure
चक्रं cog
चक्रिका computer disk storage
चक्रिकागतं disk-based
चक्रिकाङ्कः disk drive
चरः (mathematical) variable
चालकं driver program
चालितचित्रं animation
चित्ररीतिः graphics mode
चित्रात्मकः प्रयोक्तृसंयोगः graphical user interface
चुंबकचक्रिका magnetic disk
चुंबकपट्टः magnetic tape
जगदन्वेष्टा Internet Explorer
जडत्वीय inertial
जनविकारः mutation
जातिः species
जालप्रक्रमं networking software
जालप्रतिवेशः network neighbourhood
जीनः gene
तनुत्वक् membrane
तन्त्रं system
तर्कसङ्गतः logical
तारतम्यं mathematical order of precedence, hierarchy
त्रिज्या radius
त्रिविमात्मकसान्तत्यकं 3-dimensional continuum
दक्षिणपक्षः right hand side

धक्षिणोद्वर्तकं right shift key
दत्तं datum
दत्तनवीकरणं updating
दत्तविधायकयन्त्रं data processing machine
दत्तसङ्ग्रहः data base
दत्तसङ्ग्रहव्यवस्थापकतन्त्रं data base management system
दत्तसङ्ग्रहव्यवस्थापकप्रक्रमं data base management program
दर्शनकं window
दर्शनकसंयोगः windows interface
दर्शनकस्य शीर्षदण्डं Title Bar
दर्शनवियोजनं display resolution
दिनाङ्कं date
दीर्घता duration of sound
दुराग्रहः prejudice
दृक्चक्रिका optical disk, CD
दोषपरिहारः debugging
द्योतते is highlighted
द्रव्यमानं mass
द्वयीरूपकं binary format
द्वारं (electronic, logical) gate
द्विवारनोदनविलंबः double-click delay
द्विस्थितिः switch
द्व्यङ्कं bit, binary digit
द्व्यङ्काष्टकं byte
द्व्यङ्कचतुष्कं nibble, nybble
द्व्याधारीपद्धतिः, द्व्याधारीतन्त्रं binary system
धनुर्बन्धनी () brackets
धर्म property, attribute, quality
नाभिका nucleus
निःस्फुरति jerk
निकटनचुटी rounding error
निघण्टुशब्दः keyword
निजकर्मवादः functionalism
निजसङ्गणकं PC, Personal Computer
निदर्शनं scheme, system
निधानं (memory) storage

निधानस्थानं storage location
निपीडनं pressure
नियन्त्रकं control key
नियन्त्रककपाटं control panel
नियन्त्रणाङ्गं control unit
नियमः protocol
निरपेक्षः absolute
निर्गमः output
निर्गमितं programme output (on the screen)
निर्गमितोपकरणं output device
निर्दिशति assign a value to
निर्देशतन्त्रं frame of reference
निर्देशाङ्कः co-ordinate
निर्धारणत्मकं deterministic
निर्धारितकार्याणि Scheduled Tasks
निर्वचनकारकः interpreter
निवेशः input
निवेशपेटकं input box
निवेशोपकरणं input device
निश्चरव्यपदेशः invariant representation
नुद् to press a key on the keyboard, to click on the mouse
नुदकं keyboard key
नूतनत्वचं neocortex
पङ्क्तिः row
पङ्क्त्युद्गमकं line feed machine code X0A
पठनमात्रस्मृतिः Read-Only Memory, ROM
पदं menu item, field (of a record in a data base)
परानीललोहितप्रकाशः ultra-violet light
परिच्छेदः definition
परिणमवादः Theory of Evolution
परिधिः circuit
परिपथः (electrical) circuit
परिशिष्टं supplement
परिष्करणं editing
परिष्करणस्थानं editing box
परिसरः environment

परिसरसङ्ख्या rank number
पार्थिवस्थितितन्त्रं Global Positioning System
पुटं, पुटकं folder (directory)
पुनरावृत्त repeated
पुनर्भरणं feedback
पुनर्भवपात्रं Recycle Bin
पुरोगं guide
पूर्णाङ्कः whole number, integer
प्रकार्यं function(ality)
प्रक्रमं computer programme, process
प्रक्रमभाषा programming language
प्रक्रमलेखनं programming
प्रक्रमीकरोति process
प्रक्षेपपथं trajectory
प्रचालनं (machine) operation
प्रज्ञा intelligence
प्रतिघातिबलं repulsive force
प्रतिच्छेदनं intersection
प्रतीप back, reverse
प्रतिबन्धः obstruction, (logical) condition
प्रतिमानं (mathematical) model
प्रतिरूपं type
प्रतिलिपिकुञ्जलं Copy button
प्रतिरूपं pattern
प्रतिवर्तकं carriage return machine code X0D
प्रतिशतकुञ्जलं (MS Excel) Percent Style button
प्रतिसारणं relay
प्रतीकं symbol
प्रतीप back, reverse
प्रधानघटनं mainframe (computer)
प्रधानस्मृतिः main memory
प्रमात्रा quantum
प्रमात्राप्लुतिः quantum bounce/jump
प्रमात्रायान्त्रकीयं quantum mechanics
प्रमात्राविद्युत्गतिकीयं quantum electrodynamics
प्रवृत्तिविभवं action potential

प्रवेशकं Enter key
प्रसरः process
प्राकृतिकवरणं natural selection
प्रागुक्तिः prediction
प्राणिशास्त्रं biology
प्रायिकता probability
प्रावर्तकतन्त्रं operating system
प्रेक्षणं observation
प्रेक्षणकं monitor screen
प्लुतकं tab key
फलकं disk file
फलकनाम file name
बहिर्त्रं bacterium(बृह वृद्धौ १, ६ प. + इत्रच् कृत्)
बाणनुदकं arrow key
बाह्योपकरणं peripheral device
बीजगणितं algebra
भङ्ग constant flux
भञ्जकं Break key
भविष्यद्वादः prediction
भाग्रं pixel
भिन्नं fraction
भिन्नात्मकः fractional
भौतिक physical
भ्रामकं (disk/floppy/CD) drive
भ्रामकजालीयं dial-up networking
मन्दाकिनी galaxy
मम पत्राणि My Documents
मम सङ्गणकं My Computer
मस्तिष्कं brain
मस्तिष्कत्वच neo-cortex
महास्फोटः Big Bang
माध्यममानं average
मार्जकं Delete key
मुद्रणं printing
मुद्रणकं printer
मुद्रणकघटदर्शनकं printer configuration window

मूषकः mouse(सङ्गणकस्य अङ्गं, न गणपतेः वाहनं!)
मूषकपट्टं mouse pad
यथापूर्वं restore button
यन्त्रनियन्त्रणं controlling machines
यन्त्रभाषा machine language
यन्त्रभाषात्मकः प्रक्रमादेशः machine language program instruction
यन्त्रवाच्यं machine-readable
यन्त्रावृत्तिः machine cycle
राशिः number
राशिमानं numerical value
रिक्तकं space bar
रीतिः (screen) mode
लक्ष्यं Target
लंबमानक्रियावली drop-down menu
लग् to log on
लगतु log on
लघुमार्गः short cut
लङ्घनं (brain) stroke
लिख् to key/type in
लुटकं Scroll key
लेखातटं Desk Top
लेख्यं record (of a data base)
वक्रता space-time curvature
वचनचिह्नं quotation mark
वरणं selecting
वस्नसाजालं neuron network
वस्नसाव्यवच्छेदशास्त्रं neuroanatomy
वस्तुरूपं object-oriented
वामकुङ्कुलं left button
वामपक्षः left hand side
वामोपान्तः left margin
विकर्णः diagonal
विकल्पकं Alt key
विकासवादः theory of evolution
विचित्रता singularity
विद्युद्द्वारं electronic gate

विद्युत्परिधि: electronic circuit
विद्युच्छक्ति: voltage
विभाजनं division
विद्युच्चुंबकीयं electro-magnetism
विद्युज्ज्योति: light bulb
विधायकं processor
विपरीतवर्णः reverse video
विभावनातन्त्रं conceptual framework
विमा dimension
वियद्गङ्गा Milky Way
विरामः close button, rest (physics)
विरामकं Pause key
विलंबः (time) delay
विविक्त discrete
विशिष्टापेक्षिकतासिद्धान्तः Special Theory of Relativity
विस्तारपटं spreadsheet
विस्तीर्णं maximize button
वृत्तं circle; information
वृद्धिः increment
व्यक्तिगतसङ्गणकं PC, Personal Computer
व्यतिरेकः contrast
व्यत्यासः inverted
व्यकलनं subtraction
व्यवहारः manipulation
व्यापककार्यम general-purpose
व्यापकसमीकारः general equation
व्यापकापेक्षिकतासिद्धान्तः General Theory of Relativity
शब्दभृत् phone
शब्दरचनं word processing
शिक्षणकं tutorial
शिक्यं loop
शिराकं neuron
शिराविद्या neuroscience
शीर्षकदण्डः Title Bar
शुद्धगतिविज्ञानं kinematics
श्रेणिः (business) company

संबन्धः (electrical) connection
संरचना structure
सङ्कलनं addition
सङ्कुचितं Minimize button
सङ्कारकः operator
सङ्केतं code
सङ्ख्या number
सङ्ख्याक्षरात्मकं alphanumeric
सङ्ख्यात्मकसङ्केतः numeric symbol, numeric address
सङ्कुचितं minimize
सङ्क्रमणं booting
सङ्क्रामति loads, transfers into, boots
सङ्गणकं computer
सङ्गणकजालं computer network
सञ्चारः propogation
सञ्चारवेगः transmission speed
सदिश vector
सद्यस्कः on-line
सद्यस्कसाहाय्यं on-line Help
सद्यस्कसेवा Online Services
सपाट flat
समकालिकता simultaneity
समदक्षिणोपान्तकुङ्गलं Align Right button
समदैशिक isotropic
समाङ्ग homogeneous
समानपैतृकं common ancestry
समान्तरविधायकयन्त्रं parallel processing machine
समुत्तेजनं firing of neuron cells
संपादयति execute/carry out a computer instruction
संपूर्णपरिधिः integrated circuit, chip
संबद्ध coherent
संबन्धीयसङ्कारकाः relational operators
संयोगसाधनम् interface
संरचना structure
संवादपेटकं dialog box
सत्ता entity

सन्देशनियमः communication protocol
सन्निकटः approximate
समीकरणं equation
सहचारि associated
साङ्क्रामिकरूपं transitional form
साङ्ख्यिकीयविश्लेषणं statistical analysis
साचीकृतं distorted
सान्तत्यकं continuum
सामान्यान्वयः common descent
सामान्याभिकल्पना common design
सार्वत्रिकाचरः universal constant
सीमान्तवृत्तिः limiting state/condition/case
सीमाराशिमानं limit
सुखवाह्यः portable
सूक्ष्मविधायकं microprocessor
सूक्ष्मवेदना sensitivity
सूक्ष्मसङ्गणकं microcomputer
सूचकः index
सूचना information
सूचनादानं information retrieval
सूचिः, सूची, सूचकं directory, index, pyramid
सूत्रं mathematical formula
सेवकः server (computer)
स्खलनक्षमाशीलं fault-tolerant
स्खलितसन्देशं error message
स्तंभः column
स्तंभशीर्षकं column heading
स्थाननिरूपणं orientation
स्थापनं setting, installation
स्थितिदण्डः Status Bar
स्थितिस्थापकपटं elastic sheet
स्थूलकुङ्कुलं Bold button
स्फुरकं cursor
स्फुरणं radiation, excitation
स्मृतिकोष्ठं memory store-house
स्मृतिनिधानं memory storage

स्वयंयोगकुङ्कुलं AutoSum button

स्वल्पविरामचिह्नं , punctuation mark

स्वसङ्गतस्मृतिः auto-associative memory

स्विचनतन्त्रं (electronic) switching system

हस्तगतप्रतिमानं hand-held model

हृषीकतन्त्रं sensor system

हेतुकसंबन्धं causal relationship

।श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥